

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE nr 21/
1973-74 med anledning av landskapsstyrel-
sens framställning till Landstinget med
förslag till tredje tillägg till ordina-
rie årsstaten för landskapet Åland under
år 1974.

Landstinget har inbegärt finansutskottets yttrande över ovannämnda framställning. Utskottet, som i ärendet hört landskapsstyrelseledamoten Stig Holmberg, kanslichefen Jan-Erik Lindfors, finanschefen Åke Banberg, chefen för näringsavdelningen Tor Mattsson, landskapsagronomen Jan Karlsson, överinspektören Holger Östensson, trafikinspektören Ulf Lillie samt fiskeriintendenten Carl Storå, får anföra följande.
Allmänt.

Landstinget omfattade den 29 mars 1974 en ändring av 25 § landstingsordningen (ÅFS 48/74) om finansmotioner i anslutning till tilläggsbudgeter. Enligt 25 § 2 punkten b) i den nya lydelsen kan finansmotion under löpande budgetår väckas "om sådan ändring i årsstat som direkt föranledes av någon till landstinget överlämnad framställning rörande tillägg till eller ändring i fastställd årsstat;" Landstingsmans motionsrätt är vid framläggande av tilläggsbudget sålunda begränsad till ärenden eller moment som upptagits i framställningen. I övrigt bör kriterierna i fråga om en sådan finansmotion vara desamma som vid andra s.k. anslutningsmotioner. I överensstämmelse därmed bör enligt finansutskottet en liknande syn anläggas på av landstingsmannen vid behandlingen i landstinget framförda yrkanden och förslag. Utskottet har därför i sitt betänkande över tilläggsbudgeten upptagit endast de i landstingsdebatten framförda frågeställningarna som befunnits ha nödig anknytning till landskapsstyrelsens framställning.

De av landskapsstyrelsen verkställda lönejusteringarna som inte särskilt beröres i detaljmotiveringen har baserats på de justeringar som i motsvarande fall genomförts under året inom statsförvaltningen. Beträffande bilagda tjänsteförteckning har utskottet därför inte funnit anledning till påpekanden eller ändringar.

Detaljmotivering.

=====

- 13.06.71 Anskaffning av utsagningsanordning och installation av lyft(r).
Bilbesiktningen kan uppenbarligen inte påräkna specialbyggda utrymmen inom de närmaste åren. De föreslagna anordningarna som är nödvändiga för arbetet, måste därför installeras i nuvarande lokaler. Kontraktet med hyresvärderna bör enligt utskottet därför också utformas så att landskapets intressen i fråga om kontraktets tid tillgodoses så att inte onödiga kostnader orsakas landskapet.
- 13.21.83 Bostadslån (r).
Utskottet har ansett motiv föreligga att höja anslaget till 800.000 mark. Enligt utskottet finns anledning till ytterligare ansträngningar att lösa bostadsproblemet. Bl.a. borde bostadsbristen inte få hindra den gynnsamma utvecklingen när det gäller återflyttningen från Sverige. Motiven för förhöjning av anslaget följer de riktlinjer för bostadsbyggandet som angivits i regeringens senaste budgetpropositioner när det gäller användningen av de s.k. aravaanslagen.
- 16.20.23 Underhåll och inlösen av gamla byggnader.
Avsikten är att munkkällarens valv skall restaureras. För förhindrande av ytterligare förvittring av murarna och för att skydda hittills utförd restaurering kommer ett skyddstak att uppföras över valv och murrester. Av praktiska orsaker skall skyddstaket uppföras redan nu och den fortsatta restaureringen av valvet därefter ske under hand.
- 17.01.01 Avlöningar (f).
De av landskapsstyrelsen nämnda tjänstemännen har enligt vad utskottet kunnat konstatera icke kommit i åtnjutande av liknande justeringar som övriga konsulenter i landskapets tjänst. Orsaken härtill är att entydiga jämförelseobjekt inte funnits inom den statliga sektorn. Genom det av landskapsstyrelsen föreslagna systemet torde de största missförhållandena kunna undanröjas utan att nivån i jämförelsen med liknande tjänstemannagrupper rubbas.
- 17.02.84 Lån för hem- och småindustri(r).
I riket har motsvarande lånemedel använts för speciella ändamål som t.ex. uppförande av industribyar i utvecklingsområdena. I samband med justeringen av utvecklingslagstiftningen väntas långivningen ånyo utsträckas till andra områden till stöd för småindustrin.

På Åland finns ett uppenbart behov av stöd till hem- och småindustri som inte kunnat tillgodoses genom räntestödskrediter. Det är enligt utskottet att förvänta att den ändrade inriktningen i rikets stödåtgärder skall medföra att ökade anslag för direkt långivning kan observeras i landskapets årsstat för år 1975.

17.10.47 Främjande av jordbruket samt häst- och boskapsskötseln.

Enligt till jordbruksbyrån inkomna rapporter har sorkskadorna särskilt i skärgården stor omfattning. En första åtgärd är att kartlägga skadorna. Det vore enligt utskottets uppfattning angeläget att bekämpningsåtgärder också omedelbart kunde vidtagas. För närvarande förefinns inga godkända bekämpningsmedel, som samtidigt är effektiva. I händelse bekämpningsmedel kan tas fram borde enligt utskottet bekämpning på kunna vidtas på åtgärd av landskapsmyndigheterna.

17.10.85 Jorddispositionsloan (r).

Föreslaget belopp täcker inte hela det behov som redan nu föreligger i form av ansökningar.

Utskottet konstaterar dessutom att den i framställningen nämnda lagstiftningen, frågan om generationsväxlingen samt strukturomvandlingen inom jordbruket ställer ytterst stora krav på stödåtgärder från samhällets sida. Utskottet poängterar för sin del nödvändigheten av att de berörda frågorna kan lösas, om jordbruket skall kunna vidmakthållas och utvecklas.

Utskottet emotser därför att det verkliga behovet av stöd från landskapets sida uttränes och att på basen därav erforderliga medel kan upptas i kommande årsstater.

I riket handhas jorddispositionsmedlens fördelning av gårdsbrukets utvecklingsfond. Genom fonden utges både lån och inköpes mark för eventuell förmedling till lämpliga köpare. Anslaget för markinköp i landskapets årsstat upptages under särskilt moment. Detta har inte utnyttjats annat än i undantagsfall. Något direkt behov föreligger för närvarande heller inte av anslag för markinköp.

Med tanke på lånebehovet frågar sig utskottet, om inte låneanslaget kunde ökas i motsvarande grad som inköpsanslaget skulle minska och förutsätter att denna fråga kunde utredas i förslaget till årsstat för 1975. Utskottet har med hänsyn till vad som i ärendet framförts och redan nu föreliggande

behov föreslagit en ökning av tilläggsanslaget med 200.000 mk.
17.12.74 Uppförande av ny ladugård.

Utskottet konstaterar att den nya ladugården vid Jomala gård färdigställts. Utskottet noterar också som anmärkningsvärt den långa byggnadstiden som fordrat anslag i flera budgeter. Byggnadsarbetena har utförts delvis på entreprenad och delvis mot räkning. Utskottet frågar sig om inte säkrare budgetering och kortare byggnadstid i allmänhet nås om entreprenader utnyttjades i högre grad än nu varit fallet.

17.20.83 Lån för främjande av fiskhushållningen. (r).

Genom den produktförädling som under senare år utvecklats har ett uppsving för fjällfisket kunnat noteras. Det torde också föreligga goda möjligheter att utöka förädlingen av strömming. Utskottet förutsätter också att förädlingsverksamheten fortsättningsvis utbygges och att erforderliga medel i form av lån och andra stödåtgärder kan ställas till förfogande ur landskapsmedel.

Med hänvisning till det ovan sagda får utskottet värdsant föreslå

att Landstinget måtte omfatta landskapsstyrelsens förslag till tredje tilllägg till ordinarie årsstaten för landskapet Åland under år 1974 med följande ändringar samt bemyndiga landskapsstyrelsen att upptaga för årsstatens förverkligande erforderliga lån.

	<u>INKOMSTER.</u>	Landskapsstyr. förslag	Finansutsk. förslag
	<u>Avdelning 04.</u>		
<u>04. FINANSIERINGSINKOMSTER</u>		<u>2.609.075</u>	3.009.075
01. AVRÄKNINGS- OCH FINANSIERINGSINKOMSTER		<u>2.609.075</u>	3.009.075
02. Förskott på statsanslag för skattefinansiell utjämning		2.609.075	3.009.075
Inkomsternas totalbelopp		2.625.775	3.025.775

UTGIFTER.

Huvudtiteln 13.

<u>13. KANSLIAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE</u>	<u>784.000</u>	984.000
<u>Byggnads- och brandsskyddsbyrån.</u>		
21. FRÄMJANDE AV BOSTADSPRODUKTIONEN	<u>600.000</u>	800.000
83. Bostadslån (reservationsanslag)	600.000	800.000

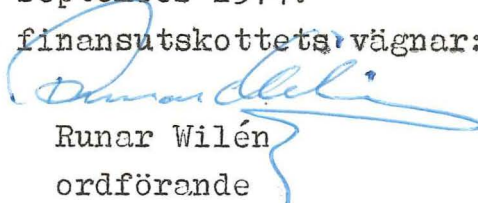
-5-

Landskapsstyr. Fin. utsk.
förslag förslagHuvudtitel 17.

<u>17. NÄRINGSÄVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE</u>	<u>932.670</u>	1.132.670
<u>Jordbruksbyrån.</u>		
10. FRÄMJANDE AV LANTBRUKET SAMT JORDDISPOSITIONSVERKSAMHET.	<u>262.000</u>	462.000
85. Jorddispositionsån(reservationsanslag)	200.000	400.000
- - - - -	- - - - -	- - - - -
Utgifternas totalbelopp	2.625.775	3.025.775

Mariehamn, den 5 september 1974.

På finansutskottets vägnar:

Runar Wilén
ordförande

Henrik Gustafsson
sekreterare.

Närvarande i utskottet: ordföranden Wilén, viceordföranden Elmer Jansson samt ledamöterna Lundqvist, Mattsson och Friberg.